

Kvalitetsredovisning

Förskolan Lindängen
Verksamhetsåret 2008/2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Skolplanen

Värdegrund – Där tradition och framtid möts.....	sid 3
Värdegrund – Goda relationer	sid 5
Inflytande/Ansvar – Det egna lärandet, elever och föräldrar	sid 7
Livslångt lärande – Lust till lärande	sid 9
Livslångt lärande – Entreprenörskap.....	sid 11
Livslångt lärande – Flexibel skola.....	sid 13
Nyckeltal	sid 15
Analys och sammanfattning	sid 16

SKOLPLANEN

Värdegrund – Där tradition och framtid möts

Vi förbereder barn och elever för framtiden i ett föränderligt samhälle.

Enhetens mål

Barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp.

Nuläge (hösten 2008)

Det vardagliga arbetet präglas till viss del av sparsamhet med energin.

Kriterier

- Barnen vet vilket material som kan återvinnas på miljöstationen och agerar på eget initiativ.
- Barnen har en förståelse för vad som händer med det de återvinner på miljöstationen.
- Barnen samlar och använder återvinningsmaterial i verkstaden.

Strategier

- Varje avdelning gör en lustfylld minimiljöstation där barnen är delaktiga redan från början.
- Studiebesök/film – vart tar soporna vägen?
- Barnen sparar återvinningsmaterial till den skapande verksamheten.
- Vi genomför en städdag i vår i Varnhem
- Vi sparar energi genom att släcka lampor, skaffar lågenergilampor, stänger av vattenkranen.
- Pedagogerna söker information om vad ”Grönt flagg” innebär.

Bevis på resultat

Varje avdelning har en egen miljöstation där materialet sorteras för att därefter tas med till den stora miljöstationen. Det syns dagliga bevis på att barnen har lärt sig att sortera och slänga sopor och är medvetna om hur de ska göra och gör det på eget initiativ. Bland annat kan ett barn spontant ta ett mjölkpaket och skölja ur det för att sedan sortera. Många barn uttrycker att de ej kan slösa med papper för de kommer från träden. Utanför förskolans gård, på utflykter och promenader, upptäcker barnen att det är skräpigt och på deras initiativ städar de. Förskolan deltog i Håll Sverige rent-kampanjens skräpplockardag. De hade olika städ-områden i Varnhem där barnen själva fick samla ihop skräp som de sedan sorterades på miljöstationens olika behållare. Många barn vet vilket material det är och var det ska sorteras. Genom att se en film om sopor och att varje avdelning jobbar med sortering har barnen börjat

reflektera över vart soporna tar vägen och vilka material som återvinns. Det diskuteras mycket om vad som är vad.

Föräldrar har också sett bevis hemma att barnens miljömedvetenhet har ökat. Till exempel att de vill vara med och slänga skräp och sopor, kastar skräp i papperskorgar utomhus, leker att de cyklar med skräp till soptippen.

Efter initiativ från en förälder har pedagogerna dragit ner på onödiga, rutinmässiga blöjbyte. Mycket av återvinningsmaterialet används i verkstaden. Barnen använder uttrycket ”återvinningsmaterial” och de är medvetna om att de använder material som brukar slängas.

Bedömning av måluppfyllelse

Hög

Åtgärder för utveckling

- Miljöcertifiera förskolan, Grön Flagg!

Värdegrund – Goda relationer

Vi visar respekt för allas lika värde i all kommunikation och vid alla möten.

Enhetens mål

Vuxna och barn visar i ord och handling att alla är lika mycket värda.

Nuläge (hösten 2008)

Pedagogerna uppmanar barnen att lyssna på varandra vid samling. Också att räkna upp hand och vänta på sin tur vilket barnen är ganska duktiga på.

Kriterier

- Barnen blir bemötta som individer och inte utifrån kön.
- Barnen kan uttrycka olika känslor och sätta ord på vad de känner
- Barnen väntar på sin tur
- Barnen är hjälpsamma mot varandra

Strategier

- Personalen arbetar medvetet med genusperspektivet
- Utveckla EQ-arbetet, ha ett personalmöte om det i höst.
- Arbeta med drama
- Låta alla prata till punkt, ge barnen positiv förstärkning

Bevis på resultat

Flera av pedagogerna har vidareutvecklat sitt tänkande i genusfrågor, bland annat genom kompetensutveckling genom litteratur. Detta som ett led i vår Likabehandlingsplan. De har blivit mer medvetna om hur de bemöter flickor och pojkar och upplever att det kan vara svårt att upptäcka gamla mönster. Med hjälp av feed-back har de vidgat sitt sätt att hantera arbetet med genus i gruppen.

En pojke sa en dag: ”Pojkar kan inte leka med dockor.” Detta ledde vidare till en diskussion om vad pojkar och flickor leker med och sedan till att barnen spontant lekte lekar som de inte brukar leka. Flera flickor och pojkar använder samma lekmaterial till exempel Batmankläder, skor, dockor, bilar byggmaterial.

Som ett led i vårt arbete med Likabehandlingsplanen har också några pedagoger vidareutvecklat sig inom EQ-området.

Att vänta på sin tur är inte så lätt. Barnen har ändå utvecklats genom att uttrycka sig ”Tyst, nu är det jag som ska prata klart”. De äldsta barnen har dock utvecklat sin turtagningsförmåga i samlingen där de flesta barn både kan räkna upp handen när de vill ha ordet och låta andra prata färdigt.

Det finns många goda exempel på hur barnen visar hänsyn, delar med sig och är hjälpsamma mot varandra.

Barnen ger också varandra glada tillrop: ”Titta fin matta XX byggt! Jättefint!” Även vuxna får uppmuntran av barnen till exempel ”Bravo vad du kan!”

En del av barnen kan sätta ord på vad de känner, till exempel ”jag är ledsen” eller ”jag är glad” och även trösta varandra.

Bedömning av måluppfyllelse

Ganska god

Åtgärder för utveckling

- Med ord bekräfta barnens känslor. Kompetensutveckling om EQ.
- Fortsätter att utveckla miljön så att den inbjuder till en jämställd lek mellan könen. Fler pedagoger läser samma litteratur, så de har samma utgångspunkt att diskutera kring och påverka varandra om.

Inflytande/Ansvar - Det egna lärandet, elever och föräldrar

Barn och elever ska göras medvetna om sitt lärande och vara delaktiga, ha inflytande och ta ansvar.

Enhetens mål

Barnen känner ansvar för och kan påverka förskolans miljö och material.

Nuläge (hösten 2008)

Barnen har stort inflytande i vardagen och personalen lyssnar på vad de vill. Barnen är nog ej medvetna om att de har stort inflytande.

Kriterier

- Barnen är medvetna om vad de kan påverka
- Barnen är aktsamma om lekmaterialet

Strategier

- Arbeta med Vad, Hur och Varför-frågorna, dialog i den vardagliga verksamheten
- Visa för barnen vad som händer om de ej är aktsamma om materialet

Bevis på resultat

Det märks på barnen att de känner delaktighet. De är medvetna om att de har inflytande över sin vardag och deras tankar och idéer uppmuntras och stötts. De kommer ofta med önskemål om vad de vill göra, vad de vill leka med, om det ska vara samling, vad de i så fall ska göra, vart de ska gå på utflykt. Genom att pedagogerna är lyhörda för barnens tankar, idéer och önskningar har många barn insett att de har möjligheter till påverkan.

När barnen inte störs av för många uppbrott som vid samlingar eller planerad aktivitet utan får inflytande över sin egen tid så stannar de kvar längre i sina lekar och leken/aktiviteten blir utvecklande och kreativ. Frågor som pedagogerna använder i detta sammanhang tydliggör för barnen att de kan påverka verksamheten.

De yngre barnen tar hand om förskolans miljö genom att vårda material och miljön efter de har avslutat en aktivitet och påbörjat något nytt, men med hjälp av pedagoger. De är också aktsamma om materialet. Vissa saker går sönder men det beror oftast på att barnen vill undersöka. Då pratar pedagogerna med barnen om varför de inte ska göra sönder sakerna och visa på andra alternativ. Detta fungerar inte lika bra bland de äldre barnen.

Bedömning av måluppfyllelse

God

Åtgärder för utveckling

- Kategorisering av leksaker och material så att barnen självständigt både kan leka och iordningställa efter aktivitet.

Livslångt lärande – Lust till lärande

Vi utmanar och motiverar alla så att lärandet känns meningsfullt. Ett hälsoperspektiv genomsyrar hela verksamheten.

Enhetens mål

Utomhusmiljön används till att utveckla barnens matematiska medvetenhet.

Nuläge (hösten 2008)

- Barnen upptäcker matematik i vardagen, pratar spontant om t ex olika former
- Barnen möter konsekvent vissa matematiska begrepp.
- Barnen kan jämföra olika ting, till exempel vad/vem är längst/kortast, större/mindre

Kriterier

- Barnen upplever matematik utomhus, både på gården och i annan närmiljö.
- Barnen förstår de grundläggande matematiska begreppen.

Strategier

- Olika matematiska lärsituationer organiseras utomhus.
- Använda det matematiska material som finns
- Arbeta med experiment utomhus

Bevis på resultat

I den fria leken jämför barnen ofta vem som är längst, kortast, störst, minst. De använder också ofta grundläggande matematiska begrepp som framför, bakom, bredvid, störst, minst. Även andra begrepp finns exempel på att barnen använder spontant. Inne kan de både i spontan som riktad verksamhet säga att lampans form är xx, fönstrets form är xx, mattans form är xx. Pedagogerna ser en tydlig utveckling i barnens användande av matematiska begrepp, vid måltider, i leken (både ute och inne).

Vid matematik utomhus upptäcker många barn mönster och former. Under promenader står matematiken ofta i fokus vilket leder till att barnen också ser matematiken längs vägen. De plockar med sig naturens material och använder sig av i leken.

Barnen har arbetat med hypoteser i vatten- och snöexperiment. De fick resonera, kommunicera och reflektera och barnens olika sätt att tänka tydliggjordes. I mars, i samband med PI-dagen, ordnades en matematikdag utomhus där barnen använde sig av naturens material vid olika stationer.

Bedömning av måluppfyllelse

God

Åtgärder för utveckling

- Utveckla hälsoperspektivet, mer utomhusverksamhet. Kan det bidra till lägre sjukfrånvaro?
- Fortsätta att upptäcka matematiken utomhus och skapa en mer matematisk miljö på gården. Bland annat strukturera sortering av lekmaterial efter färg, storlek, samma sort med mera.

Livslångt lärande – Entreprenörskap

Vi tar tillvara på drivkraften hos barn och ungdomar och stimulerar kreativitet, själv-känsla och företagsamhet. Entreprenöriella aktiviteter ingår i undervisningen.

Enhetens mål

Barnens tankar och idéer är utgångspunkt för verksamheten

Nuläge (hösten 2008)

Verksamheten är på god väg att erbjuda en miljö som är inbjudande och inspirerande och med ett tillåtande och uppmuntrande klimat. Verksamheten främjar leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Verksamheten tar till vara och stärker barns intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Barnet har en tillit till sin egna förmåga.

Kriterier

- Barnet möts av aktivt lyssnande pedagoger.
- Barnen möts av utmanande frågor istället för färdiga svar

Strategier

- Pedagogerna är lyhörda och fångar upp barnens kreativa tankar och idéer och ger dem möjligheter att utveckla dem.
- Barnen uppmuntras att fundera ut egna lösningar.

Bevis på resultat

Barnen delger gärna sina tankar och idéer till vuxna och barn. När de märker andras intresse engagerar det dem ytterligare vilket sprids i barngruppen. Ett bra exempel är då barn funderade över pannkakor och om de kokas eller steks. Vad har de för form och vad innehåller de. Det ledde sedan till att barnen ville göra pannkakor vilket de också fick möjlighet till. Ett annat exempel är då barnen tycker det var jobbigt att få upp pulkorna och de kom på att de kunde sätta snören i dem vilket de fixade med visst vuxenstöd.

Ett annat barn ställs inför ett problem ute och prövar sig fram med 3-4 olika metoder innan han vill ge upp. En pedagog utmanar honom genom ”Vad och hur”- frågor för att få honom att utveckla sin tillit till sin egen förmåga och lösa problemet. (Bilddokumentation finns).

Vi har märkt att barnen blivit inspirerade till nya aktiviteter efter omorganisation av innemiljön. Nya leker har uppkommit, nya lekkombinationer mellan barnen har bildats, barnen har stannat längre stunder i leken. Under terminens gång har barnen kommit med fler egna förslag på aktiviteter och lösningar i den vardagliga verksamheten

Bedömning av måluppfyllelse

God

Åtgärder för utveckling

- Fortsätter med att inte strukturera upp barnens vardag för mycket, utan lyssna på barnen och vara lyhörda pedagoger. Ta vara på situationer som händer i verksamheten med barnen.
- Aktivt lyssnande pedagoger

Livslångt lärande – Flexibel skola

Vi möter barn och elever utifrån deras behov och förutsättningar och vi har en organisation som underlättar en flexibel skolgång.

Enhetens mål

Alla barn möts utifrån sina behov och förutsättningar och organisationen underlättar och stödjer detta.

Nuläge (hösten 2008)

Vissa tider uppdelas barnen efter mognadsnivå. Barnen upplever en trygghet vid övergångar mellan olika avdelningar och verksamheter. Det är ett bra samarbete mellan förskola och skola.

Kriterier

- Varje barn får regelbundet en enskild stund med en pedagog.
- Det finns en plan för övergångar mellan olika avdelningar samt mellan förskola och förskoleklass som ger trygghet.

Strategier

- Tiden organiseras, planeras och används så att utrymme finns för enskilda barn, även för observationer, intervjuer med mera.
- En handlingsplan upprättas för övergångar mellan avdelningarna samt mellan förskola och förskoleklass.

Bevis på resultat

Några avdelningar låter barnen få enskild regelbunden massage vilket barnen efterfrågar och visar sin uppskattning både under och efter behandling. Efter mindre barn i barngruppen har flera pedagoger upplevt att de haft mer tid för varje barn, spelar spel, målar, leker och dylikt mer individuellt med barnen än tidigare. Genom att pedagogerna har en tydlig arbetsfördelning och kommunikation kan barnen bättre mötas utifrån sina behov och intressen. I mars öppnades den nya avdelningen Solrosen. En pedagog från vardera Prästkragen och Blåklockan samt c:a 5 barn från varje avdelning utgjorde stommen på den nya avdelningen. Detta har medfört att flexibiliteten mellan avdelningarna har ökat och det är lätt för många barn att gå emellan.

Björkenbarnen har genom att de äter i skolans matsal etablerat en naturlig arena att träffa sina blivande faddrar. Barnen har fått knyta många nya värdefulla kontakter med elever på skolan inför hösten, de känner igen många ansikten och kan många namn. Barnen frågar när de ska gå upp och äta och det syns på dem att de uppskattar de stunderna. Elever från åk 5 har regelbundet besökt Björken och haft högläsning i mindre grupper, det har uppskattats av

barnen, de är stolta över att känna igen de äldre skolbarnen och hälsar mer än gärna på dem när de är på skolgården.

Avdelningen Björken har haft öppet fram till midsommar. Därefter är både barn och pedagoger på skolans fritidshem. Det tycks fungera mycket bra och det blir en naturlig inskolning för barnen på fritids.

Bedömning av måluppfyllelse

God

Åtgärder för utveckling

- Fortsätta arbetet med att det är en förskola för att på så sätt kunna möta varje barn än bättre.

NYCKELTAL

Förskola

Antal inskrivna barn	64
Antal vuxna (åa)	11,9
Antal inskrivna barn/åa (pedagogisk personal)	5,4
Antal inskrivna barn/åa	0,0

Kostnad / barn	75672 kr
Varav lokaler	7 %
Varav pedagogisk personal	76 %
Varav läromedel	1,54 %

ANALYS OCH SAMMANFATTNING

Ekonomi

Prognosarbetet under året 2008 har inte varit tillfredsställande. Det har varit felaktigheter i prognosunderlaget, under senhösten upptäcktes ett fel som gett oss felaktiga siffror, - 90 000 kr. Trots detta slutade resultatet för området Valle-Varnhem på cirka 200 000 kr plus. För Varnhems del blev resultatet c:a 100 000 sämre än budgeterat. För Lindängens del blev det ett positivt resultat på 40 000 kr.

Vistelsetimmarna under hösten ökade i snitt med drygt 500 timmar och cirka 10 barn mot budget. Personalstaten ökades i förhållande till antal barn och timmar. Utöver det gjordes en personalförstärkning under senhösten på grund av barn med särskilda behov.

För 2009 ser resultatet ut att bli i balans trots de besparingar vi är ålagda att göra.

Nystart av förskoleavdelningar brukar vara kostsamma men vår nystart håller sig inom befintlig budget. En anledning till det tror jag är vår organisering med att befintliga barn och personal bildade stomme på den nya avdelningen, en annan att vi har haft föräldraaktiv inskolning på cirka tre dagar.

Resultat i förhållande till förutsättningar

Behovet av barnomsorgsplats i Varnhem har ökat under de senaste åren och det har varit stort tryck på avdelningarna. Med vetskap om att det är av övergående natur har verksamheten nått goda resultat under året. Som en följd av det ökande barnomsorgsbehovet öppnades i mars en nybyggd avdelning, Solrosen. En pedagog från vardera Prästkragen och Blålockan samt cirka fem barn från varje avdelning utgjorde stommen på den nya avdelningen. Detta medförde att den nya avdelningen snabbt var igång och också att flexibiliteten mellan avdelningarna har ökat. Förändringar är ofta oroande och innan organisationen för den nya avdelningen var klar var det en viss oro bland personalen. I denna veva gjordes Barn- och utbildningsförvaltningens enkät vars resultat jag tolkar påverkades av detta.

Under det sista läsåret har fyra nya pedagoger anställts och det har även varit omflyttningar mellan arbetslagen. Detta skapar turbulens men det är också spännande och kreativt med olika tankar och idéer som bryts. Det är viktigt att kunna se att olikheter berikar, fokusera på varandras styrkor och inte på svagheter. Likaså att arbeta för en öppen och rak kommunikation. Vi har arbetat en hel del med detta och jag tycker respektive arbetslag har lyckats väl.

Inför starten av den nya avdelningen har all personal gjort ett par studiebesök på andra förskolor. Detta har inspirerat pedagogerna och också ställt till lite kaos i huvudet på dem som har låtit sina egna tankar utmanas.

Efter det att den nya avdelningen startade har det varit tre relativt små barngrupper. Det har upplevts som positivt och gett goda förutsättningar att erbjuda en bra verksamhet.

Resultat i relation till arbetslagens arbetssätt

Det kompetenta barnet har varit mycket i fokus under det här läsåret. Pedagogerna har utvecklat sin lyhördhet för barnens tankar och behov vilket har lett till att barnen har fått ett stort reellt inflytande över sin vardag. Det har också inneburit ett mer respektfullt förhållningssätt till barnen då deras intressen och behov mer har fått styra verksamheten än den traditionella veckoplaneringen.

I och med nystarten har vi pratat mycket om framtidens förskola och även gjort studiebesök. Detta har inneburit att alla arbetslag har funderat över barnens miljö och mer anpassat den utifrån deras intressen och behov. Barnens delaktighet i utformandet är också tydligt. Detta har medfört att barnen blivit inspirerade till nya aktiviteter. Nya leker har uppkommit, nya lek-kombinationer mellan barnen har bildats, barnen har stannat längre stunder i leken.

I och med alla pedagogiska diskussioner under året har uppdraget än mer tydliggjorts. I de nya arbetslagen har det varit mycket diskussioner då olika synsätt och förhållningssätt ska samsas. Detta har lett till en utveckling av verksamheten då man ifrågasätter sitt förhållningssätt i många olika situationer. Pedagogerna upplever att de har kunnat arbeta mycket mer individanpassat utifrån barnens olika behov och förutsättningar när de har haft färre antal barn i grupperna.

Arbetslagen har under våren prövat en ny form av inskolning, färre men längre dagar. Föräldrarna är med sina barn under c:a tre dagar och då hela dagar. Både barn och föräldrar har upplevt en trygghet för de lär känna barn, pedagoger och verksamhet på ett helt annat sätt. Vi kommer att fortsätta med modellen i höst.

Framgångsfaktorer

- Engagerade pedagoger
- En vilja att förbättra verksamheten
- Satsningen på Varnhem – nybyggnad av en avdelning samt nyinvesteringar på gården.

Utvecklingsområden

- Föra diskussioner om bedömning i förskolan
- Utveckla den skapande verksamheten och utmana barnen i detta
- Ansöka om Grönt Flagg
- Genusperspektivet